

TAIFA

Wauzaji kuku waomba ushindani wa haki sokoni

Na Maulid Mmbaga

WADAU wanaojihusisha na uzalishaji na uuzaji wa vifaranga vya kuku wa kisasa nchini wameiomba serikali kuwawekea utaratibu mzuri utakaowawezesha kuwa na ushindani wa haki katika soko, wakidai kuwapo na uingizaji holela wa vifaranga kutoka nje na kuvuruga soko la ndani.

Siku chache zilizopita Nipashe ilipokea malalamiko kutoka kwa wafugaji na wauzaji wadogo wa kuku wa nyama, wakidai uingizaji holela wa vifaranga unaowaharibia soko la ndani na kuwafanya wapate hasara katika uendeshaji wa shughuli hizo.

Akizungumza na Nipashe jana jijini Dar es Salaam, Mkurugenzi wa Kampuni ya Organia, Albert Momdjian, alisema kampuni hiyo imewekeza zaidi ya Dola milioni 30 katika sekta ya uzalishaji na uuzaji wa kuku nchini, huku akiomba serikali kuwaruhusu kuuza vifaranga nje ya nchi kama wauzaji wengine wanavyoingiza kuuza nchini.

"Hatutaki kutengeneza uadui, ila tunachokitaka kuwe na ushindani wa haki sokoni tunaomba turuhusiwe kuuza nje pia, tunachotaka ni ubora na kuwe na usawa katika soko," alisema Momdjian.

"Uendeshaji wa shughuli za uzalishaji na ufugaji wa hawa kuku unagharama kubwa, tunalipia vibali na kodi ya serikali hivyo kwa gharama zote hizo sio haki kwenda kushindana na watu ambao wanaingia nchini na kuuza kuku bila kulipa kodi, wala mapato yoyote, jambo pekee tunaloliomba

ni kuwe na ushindani wa haki," alisema Momdjian.

Alisema kukiwa na usawa na ushindani wa haki, itakuwa vizuri kwa kuwa itamfanya kila mtu kufanya ubunifu na kuongeza ubora wa bidhaa yake, akisisitiza sheria za uendeshaji wa shughuli hiyo zinapaswa kuheshimiwa na kila mmoja.

"Hapawezi kuwa na ushindani sawa endapo timu moja itakuwa na wachezaji 25 na nyingine kuwa na 12, sio sawa na hicho ndicho kinachotokea katika sekta hii, tunatakiwa kufuata sheria na kumkumbusha kila mmoja juu ya kufuata taratibu, tukiwa na wachezaji 12 kila upande, ambaye yuko vizuri ndio atashinda hatuna shida na ushindani wa haki," alisema Momdjian.

Pia alisema ushindani usiokuwa wa haki ndio tatizo kubwa linalowakabili kwa sasa, akieleza kuwapo uingizaji wa vifaranga na uuzaji unaoendelea usiofuata utaratibu, akilalamika mamlaka husika kutochukua hatua stahiki.

Alisema, uingizaji holela wa vifaranga unaenda kuvunja hali ya usalama nchini, akidai kuwa hiyo inaweza kusababisha kuingizwa kwa magonjwa kutokana na baadhi ya vinavyoingizwa kinyemela havipimwi wala kuangaliwa ubora.

WAOMBA MNADA MAALUMU

Mwenyekiti wa Chama cha Wafugaji wa Kuku, Costa Mrema, alisema ombi lao kubwa ni kupatiwa maeneo ya kufanya mnada kama ilivyo kwa wafugaji wa ng'ombe na mbuzi.

Alisema wameomba mnada huo ili waweze kudhibiti bei na kuepusha uuzwaji holela, akidai kuwa changamoto kubwa inayowakabili ni kuwapo kwa uingizwaji holela wa vifaranga jambo linalosababisha soko kuporomoka.

Alibainisha kuwa wafugaji wengi wanazalisha, lakini wanashindwa kupata soko, licha ya kupanda kwa bei ya chakula cha kuku, akiomba serikali kudhibiti uingizaji holela wa vifaranga ili waweze kufanya biashara yenye faida.

"Pia tuliomba tuuze kuku kwa kilo na sio kwa kukadiria na macho, samaki, nyama ya ng'ombe na mbuzi ukienda kununua wanapimwa kwa kilo, lakini kuku hata awe amevimba kiasi gani bado utauza Sh. 5,500 na unakuta ana uzito wa takribani kilo mbili," alisema Mrema.

UGUMU WA SOKO

Naye Flora Kabote, mfugaji wa kuku kutoka kampuni ya Organic, alisema soko la kuku kwa sasa limekuwa gumu kwasababu vifaranga vinavyotoka nje vinauzwa Sh. 1,000 huku vya ndani vikiuzwa Sh. 1,700 mpaka 1,800, na kusababisha hasara kwa wazalishaji wa ndani.

"Hawa wanaochukua vifaranga vya nje ndio wanakuja kuuza hadi Sh. 5,000 na wale wanaonunua vya ndani wanauza 6,000 mkapa 6,500, kumkuza kuku hadi afikie kuliwa anagharimu hadi 6,300 sasa ili niweze kukidhi mahitaji yangu ni lazima niuze 6,500 hadi 6,700 ili nipate faida," alisema.

Tani 400 nyama ya nguruwe kuzalishwa

Na Romana Mallya

CHAMA cha Ushirika cha Wafugaji Nguruwe Dar es Salaam na Pwani kimepanga kuzalisha tani 400 kwa mwaka ambazo kwa sasa hoteli kubwa nchini zinaziagiza nje ya nchi.

Makamu Mwenyekiti wa chama hicho, Denis Kiwali, alibainisha hayo mwishoni mwa wiki wakati wa mkutano mkuu wa kujadili mipango na mikakati ambayo bodi ya chama imejandaa kuendeleza ushirika huo.

Alisema kwa muda mrefu wamekuwa na kikwazo katika upatikanaji wa malighafi za kutengeneza chakula cha mifugo hiyo ambazo huagiza nje ya nchi pamoja na ukosefu wa machinjio ya kisasa inayokidhi viwango vya kimataifa.

"Tumepata mafunzo, kupitia chama tulifanikiwa kumleta mwalimu kutoka Uholanzi ambao ni moja ya nchi zilizopiga hatua katika hili, akatufundisha mbinu mbalimbali. Kwa sasa mashamba ya wafugaji wa nguruwe mengi yamekuwa na matokeo chanya, wanafuga kitaalamu," alisema.

Aliyataja malengo ya kuanzishwa kwa chama hicho ni pamoja na kuanzisha viwanda vya chakula ambavyo vitatumia malighafi za ndani ya nchi na kusaidia wanachama kupata soko na serikali kupata mapato.

"Tunakusudia kuanzisha maghala kuhifadhi chakula, kwa sasa kuna baadhji ya vyakula inatubidi tuagize nje, mfano Uholanzi na gharama ni kubwa na ukizingatia bado ni wajasiriamali wadogo, kwa mtu mmoja mmoja ni vigumu kuagiza na hata wanaojaribu kuagiza kwa kuungana wachache, bado ni ngumu," alisema.

Kiongozi huyo alitaja lengo lingine walilionalo ni kuanzisha machinjio ya kisasa itakayokidhi vigezo vyote ili kuteka soko ambalo kwa sasa hoteli kubwa nchini zimekuwa zikiagiza nyama hiyo nje ya nchi.

"Kwa sasa tunalihudumia soko la ndani lakini bado hatujalitoshesha kwa kuwa na nyama ya kutosha, tunalenga ndani ya miaka miwili-ijayo tutazalisha tani 400 za nyama ya nguruwe nchini kwa mwaka, hoteli kubwa huzitaiagiza nje, wataipata kwetu.

"Tunaiomba serikali na mashirika yanayohusika na mifugo watuunge mkono kwa sababu suala la nguruwe bado halijapewa msukumo mkubwa kama ng'ombe na mbuzi, tunaomba serikali iturahisishie kwenye maeneo yanayohusiana na vibali ili tufanikishe malengo yetu," alisema.

Mfugaji wa nguruwe, Praygod Matemba alisema lengo la kuanzisha umoja huo ni kuleta mapinduzi katika sekta ya ufugaji kwa sababu wanapofanya mtu mmoja mmoja inakuwa na changamoto, hasa ya vyakula.

Mjasiriamali mwingine wa nguruwe, Elinami Swai alisema suala la ufugaji huwa na mambo mengi ikiwamo upatikanaji wa mbegu bora, chakula na dawa.

Ofisa Ushirika wa Halmashauri ya Mji wa Kibaha, Amos Chacha, alisema kupitia mkutano huo, wametoa elimu kwa wanachama kuhakikisha wanasimamia misingi ya uanzishwaji wake ili umoja huo uwe endelevu.

M
ma

Na Mwand

WAVUV dereva w wamesen umeanza vifaa vya wa Zanzil

Kwa n walipozu habari M Chake C kuhusu r ya mpan

Rais m anataraji Mwinyi v wa CCM Mkuu w

Katibu Hussen wa Rais kisasa a na uchu kutaong mi kisiv

Aliser li Rais M vuvi na Pempa limesai

KA